

Oppgaver til kapittel 3

Analyse av regnskapet

1. Du får opplyst følgende om selskapet *Economia AS*, som driver merverdiavgiftspliktig virksomhet og er i skatteposisjon (betaler 25 % skatt):

	År 5	År 4	År 3	År 2	År 1
Skjult reserve UB	250	150	220	100	0
Omløpsmidler UB	2300	2200	1900	1600	1500
Driftsresultat	78	45	50	-5	-10

- Hva var det reelle driftsresultatet i år 2?
- Hva var det reelle driftsresultatet i år 4?
- Hva vil skje med den bokførte egenkapitalen ved utløpet av år 5 dersom selskapet oppløser de skjulte reservene?

2. Du får oppgitt følgende regnskap for *Odd Even & Hans Teiken AS*:

Resultat	År 2	År 1
Salgsinntekter	82 517 262	76 916 000
Andre driftsinntekter	170 000	0
Sum driftsinntekter	82 687 262	76 916 000
Varekostnad	30 764 010	28 576 042
Lønn	26 707 000	24 400 100
Avskrivninger	1 405 000	1 015 000
Andre driftskostnader	20 307 648	20 716 000
Driftsresultat	3 503 604	2 208 858
Finansinntekter	960 430	442 000
Finanskostnader	1 748 000	1 370 000
Ordinært resultat før skatt	2 716 034	1 280 858
Skattekostnad	727 897	359 921
Årsresultat	1 988 137	920 937
Til utbytte	200 000	0
Overført annen egenkapital	1 788 137	0

OPPGAVER TIL KAPITTEL 3

Balanse per 31.12.	År 2	År 1
Eiendeler		
Tomter, bygninger mv.	19 187 500	16 212 500
Maskiner	2 160 000	2 280 000
Varebiler	1 200 000	700 000
Inventar	295 200	345 200
Sum anleggsmidler	22 842 700	19 537 700
Varelager	2 000 000	1 650 000
Fordringer	12 334 304	10 694 988
Bankinnskudd	2 556 000	1 004 000
Sum omløpsmidler	16 900 304	13 348 988
Sum eiendeler	39 743 004	32 886 688
Egenkapital og gjeld		
Innskutt egenkapital	2 000 000	2 000 000
Opptjent egenkapital	6 557 842	4 769 705
Sum egenkapital	8 557 842	6 769 705
Utsatt skatteforpliktelse	1 050 788	938 788
Gjeld til kredittinstitusjoner	13 000 000	13 200 000
Sum langsiktig gjeld	14 050 788	14 138 788
Kassakreditt	5 976 020	2 978 520
Leverandørgjeld	2 461 121	2 286 083
Betalbar skatt	615 898	271 921
Avsatt utbytte	200 000	0
Skyldig offentlige avgifter	4 231 335	3 925 670
Annen kortsiktig gjeld	3 650 000	2 516 000
Sum kortsiktig gjeld	17 134 374	11 978 195
Sum gjeld	31 185 162	26 116 983
Sum gjeld og egenkapital	39 743 004	32 886 688
Tilleggsopplysninger:		
Rentekostnader utgjør	1 610 000	1 356 000
Kundefordringer utgjør	11 388 516	9 830 000

Alt salg foregår på kreditt.

- Hva ble innbetalt fra kunder i år 2?
- Hva ble varekjøpet i år 2?
- Hva ble utbetalt til vareleverandører i år 2?
- Bedriften tok opp 2 millioner kroner i nytt langsiktig lån. Hvor mye betalte de i avdrag?
- Det ble ikke solgt anleggsmidler gjennom år 2. Hvor store var årets investeringer i nye anleggsmidler?

- f) Hvor mye er innbetalt fra eierne i ny egenkapital i år 2?
- g) Skattekostnaden for år 2 er ifølge resultatet kr 727 897. Hvor mye er betalbar skatt, og hvor mye er endring i utsatt skatt?
- h) Det viste seg at det ved begynnelsen av år 2 var en skjult reserve i varelageret på to millioner kroner. Ved årets slutt var denne økt til fem millioner kroner. Hva var reelt driftsresultat for år 2?
- i) Hvordan har bruttofortjenesten utviklet seg fra år 1 til år 2?
- j) Hvordan har utviklingen i driftsmargin vært?
- k) Hva ble totalrentabiliteten i år 2?
- l) Du oppnår en bonus dersom du klarer å bidra til å bedre totalrentabiliteten til 15 %. Diskuter mulige tiltak.
- m) Hva ble egenkapitalrentabiliteten i år 2?
- n) Hvorfor er det ikke urimelig at egenkapitalrentabiliteten er høyere enn totalkapitalrentabiliteten?
- o) Hva må gjennomsnittlig rentekostnad (i prosent) ha vært i år 2?
- p) Forklar kort hva vi mener med begrepet arbeidskapital, og kommenter hvor stor arbeidskapitalen i en virksomhet bør være.
- q) Hvordan har utviklingen i arbeidskapitalen vært fra år 1 til år 2?
- r) Hvordan har utviklingen i arbeidskapitalen i prosent av salget vært fra år 1 til år 2?
- s) Du oppnår en bonus dersom du klarer å bidra til å bedre arbeidskapitalen. Diskuter mulige tiltak.
- t) Hvor lenge lå varene i gjennomsnitt på lager i år 2?
- u) Hvor lang var gjennomsnittlig kredittid til kunder i år 2?
- v) Hvor lang var gjennomsnittlig kredittid fra leverandørene i år 2?
- w) Bedriften vurderer tiltak for å bedre likviditeten gjennom balansestyring. Hva blir effekten av følgende:
 - i. Bedre fakturerings- og innkrevingsrutiner reduserer gjennomsnittlig kundekreditt til 30 dager.
 - ii. God dialog med våre leverandører gjør at gjennomsnittlig leverandørkreditt kan økes til 30 dager.
 - iii. Effektiv lagerstyring reduserer gjennomsnittlig lagringstid til ti dager.
- x) Hva kan vi si om soliditeten?
- y) Du oppnår en bonus dersom du klarer å bidra til å bedre soliditeten. Diskuter mulige tiltak.
- z) Bankkontoen har økt fra kr 1 004 000 til kr 2 556 000, det vil si med kr 1 552 000. Forklar endringen ved hjelp av indirekte modell for kontantstrømanalyse.
- æ) Hva ble beløpet for selvfinansieringen i år 2?
- ø) Hva beløp EBITDA seg til i år 2?
- å) Hva er årsaken til at beløpene for selvfinansiering, EBITDA og operasjonell kontantstrøm avviker fra hverandre?

OPPGAVER TIL KAPITTEL 3

3. *Economia Produkter AS* forventer følgende tall for kommende år: Resultatgrad 12 %, omløpshastighet på kapitalen på 2, omløpshastighet på varelageret på 12, gjeldsrente på 4 %. De har også en egenkapitalandel på 25 %, samt kortsiktig gjeld som utgjør 50 % av omløpsmidlene. Hvor stor egenkapitalrentabilitet kan de forvente?
4. En bedrift selger unna anleggsmidler. De setter pengene i banken.
- a) Totalkapitalrentabiliteten er i dag 12 %. Som en følge av tiltaket vil den nye TKR bli mindre, lik eller større enn 12 %?
 - b) Egenkapitalrentabiliteten er i dag 20 %. Som en følge av tiltaket vil den nye EKR bli mindre, lik eller større enn 20 %?
5. En bedrift ble etablert 1. januar med en egenkapital på kr 100 000. Pengene ble satt i banken. Det ble av ulike årsaker ingen virksomhet dette året. Banken godskrev en rente 31. desember på 3 %. Hva ble totalkapitalrentabiliteten for året?
6. Du får oppgitt følgende nøkkeltall fra en bedrifts årsregnskap: Totalkapitalrentabilitet = 15 %, Egenkapitalrentabilitet = 20 %, Resultatgrad = 10 %, Likviditetsgrad 1 per 31. desember = 2, Egenkapitalprosenten per 31. desember = 30 %, Anleggsmidler per 31. desember = kr 6 500 000, og per 1. januar kr 5 500 000, Omløpsmidler per 31. desember = kr 4 500 000, og kr 3 500 000 per 01.01. Hvor store var bedriftens salgsinntekter dette året? Se bort fra skatt.

C
Fu

1.

2.

3.

4.

5.